

Erik Ågren
Avdelningen för patologi och viltsjukdomar

Miljödepartementet
103 33 Stockholm
m.remissvar@regeringskansliet.se
m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se

Yttrande om remiss av Artskyddsutredningens betänkande SOU 2021:51 Skydd av arter - vårt gemensamma ansvar

Ert dnr: M2021/01219

Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) har anmodats inkomma med synpunkter på remissen från Miljödepartementet om Artskyddsutredningens betänkande SOU 2021:51 Skydd av arter - vårt gemensamma och önskar framföra följande synpunkter.

GENERELLA SYNPUNKTER

SVA ser mycket positivt på att artskyddet ses över med målet att säkerställa ett effektivt och rättssäkert regelverk, och att förutsättningarna för arbetet mot artskyddsrelaterad brottslighet förbättras. Artskyddet behövs för att bevara hotade arter och skydda mot en försämrad biodiversitet. Ett effektivt artskydd fordrar kunskap, och SVA bidrar med sitt verksamhetsområde till aktuell kunskap rörande hälsa och sjukdomar hos både tamdjur och vilda djur. Då viltpopulationer inte är statiska är det viktigt att regelverk medger en adaptiv viltförvaltning, med möjligheter till regelbunden översyn av skäl för fridlysning och bevarandestatus.

SPECIFIKA SYNPUNKTER PÅ FÖRSLAG

Sid 1239. 14.7 Förslag: Inför förbud mot handel, transport etc. för nationellt fridlysta djurarter.

Förbud mot transport utan tillstånd för alla nationellt fridlysta arter skulle medföra svårigheter för relevanta myndigheter att erhålla djur och prover till samlingar och sjukdomsövervakning. För att kroppar eller delar av döda fridlysta djurarter ska kunna nå museala samlingar eller inkomma till SVA för hälso- och sjukdomsövervakning inom fallviltsundersökningen och därefter skickas till Naturhistoriska riksmuseet behöver det finnas möjlighet för privatpersoner, kommuner och myndigheter i övrigt att utan särskilt tillstånd lagligen kunna omhänderta även dessa arter från en fyndplats i naturen, för att transportera eller skicka dessa djurkroppar till Naturhistoriska Riksmuseet eller SVA. Polisen har

uppdrag att omhänderta vilt som tillfaller staten (Jaktförordningen 1987:905), men arterna listade som "Statens vilt" är endast en del av de arter som är fridlysta i landet.

SVA anser att detta första steg i omhändertagandet av påträffade döda fridlysta djur måste kunna ske utan särskilt tillstånd.

ÖVRIGA SYNPUNKTER

6.6.8 Miljöövervakning

Sid 559. Information om vilt.

... (Svenska jägare)Förbundet och jägarna bistår även Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) med sjukdomsövervakning av vilt och hälsoövervakning genom insamling av slaktvikter.

Insamling av slaktvikter från jakten sker frivilligt och läggs då in i viltdata.se hos Svenska jägareförbundet. SVA är dock inte mottagare av dessa data. Däremot sker ett sedan länge väl etablerat samarbete med främst Svenska Jägareförbundet men även andra jägargrupper för information om viltsjukdomar, inrapportering av fynd av sjuka eller döda vilda djur, hjälp med insändandet av djurkroppar och prover för diagnostiska undersökningar samt mindre och större insamlingar av prover från vilt inom olika sjukdomsövervakningsprojekt.

9.18.5 Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA

SVA biträder de verkställande myndigheterna i utredningsarbete med expertkunskap inom sitt verksamhetsområde. SVA är en veterinärmedicinsk expertmyndighet med det enda laboratoriet i landet där veterinära rättspatologiska undersökningar utförs.¹⁸⁵

Behoven av forskning uppmärksammas på ett flertal ställen och generella undantag ges i många sammanhang för forsknings- och utbildningsändamål, vilket är positivt. I beskrivningen av SVA framgår det dock inte att SVA har forskning som en av sina huvuduppgifter, vilket anges i Förordning (2009:1394) med instruktion för myndigheten. SVA föreslår att texten kompletteras med att en av SVA:s uppgifter är att bedriva forskning och utveckling inom sitt verksamhetsområde (ref. SFS nr: 2009:1394, 2§ 7.)

Sid 1321. Regler för utsättning av djur i naturen i Sverige

Exotiska djur kan bära på smittor som riskerar att skada både människor och andra organismer om de sprids i naturen. Exempel på detta är ranavirus och chytridsvamp som numera finns inom EU och Sverige, och som utgör ett hot mot vilda populationer av

*groddjur.*²¹³ ²¹³ Statens Veterinärmedicinska Anstalt, www.sva.se/vilda-djur/groddjur

Ett förtydligande i detta stycke är att chytridsvamp har påträffats i Sverige och har i forskning visat sig påverka en del svenska grodarter, medan ranavirus ännu inte

har påvisats hos svenska groddjur, men är fortsatt ett hot. Närmaste utbrott av större dödlighet orsakat av ranavirus hos groddjur är i Danmark.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Ann Lindberg. I den slutliga handläggningen har deltagit avdelningschefen Elin Törnqvist, avdelningschefen Börje Tidstedt, statsepizootologen Karl Ståhl, avdelningschefen Henrik Ericsson, vetenskapliga chefen Karin Artursson, juristen Ingela Johansson samt bitr. avdelningschefen Erik Ågren, föredragande.

Med vänlig hälsning

Ann Lindberg

Erik Ågren